

SAYI : S.9970
BAŞVURU NO : 2019/1980
KARAR TARİHİ : 31/07/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, Ankara Üniversitesi Senatosunun 22/10/2018 tarihli kararının hukuka aykırı olduğu iddiasıyla, öğrencilik kaydının yeniden açılması talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 01/02/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran Kurumumuza yapmış olduğu başvurusunda özetle:

1.1. Ankara Üniversitesi (AÜ) ve doktora programı öğrencisi iken 02/05/2018 tarihinde ikinci defa girdiği yeterlik sınavında başarısız olması üzerine, 2016 tarihli AÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin "Yeterlik sınavı"nı düzenleyen 24'üncü maddesinin beşinci fıkrası gerekçe gösterilerek, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 30/05/2018 tarihli ve ... sayılı kararı ile söz konusu programdan ilişkisinin kesildiğini (diğer ifadeyle, Üniversiteden öğrencilik kaydının silindiğini);

1.2. Diğer yandan, Üniversitenin kurumsal internet sayfasında, "*ilişkileri kesilen öğrencilerin başvurmaları halinde kayıtlarının yeniden açılacağı*" hususunu düzenleyen 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararını görünce, 26/11/2018 tarihli dilekçe ile öğrencilik kaydının yeniden açılması için yazılı talepte bulunduğunu; fakat Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun, başvurusuna ilişkin aldığı 05/12/2018 tarihli ve ... sayılı kararda "*Senato tarafından alınan kararın AÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin sadece "Kayıt silme" başlıklı 45'inci maddesinde belirtilen kişileri kapsadığını, kendisinin ise 24'üncü maddenin beşinci fıkrası kapsamında programdan ilişkisinin kesildiğini*" belirterek, bu talebini reddettiğini;

1.3. Söz konusu kararın, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Geçici 78 inci maddesi ile getirilen ve "af" olarak bilinen düzenlemenin ruhuna ve lafzına aykırı olduğunu; ilgili Kanun hükmünün "*terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenleri*" kapsadığını;

1.4. Ankara Üniversitesi Senatosu'nun konuya ilişkin 01/10/2018 tarihli ve ... sayılı, ayrıca 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı olmak üzere iki ayrı kararının bulunduğunu; her iki kararda da her ne kadar 45 inci maddeye atıfta bulunuluyor olsa da, kapsamın esasında “*ilişikleri kesilen/kesilme aşamasına gelen öğrenciler*”; gerekçenin ise “*yeterli duyuruların yapılmaması ve Üniversite kaynakları kullanılarak verilen eğitimin değerlendirilmesindeki kamu yararı*” olduğunu; **bu nedenle Senato Kararının, belirtilen gerekçelerle uyumlu olarak, ilgili Kanun doğrultusunda geniş yorumlanması gerektiğini; eğitim hakkı konusunda idarecilerin Yönetmeliklerle kısıtlama yapması dahi söz konusu değilken, Senato veya Yönetim Kurulu kararları ile kısıtlama yapılmasının, diğer ifadeyle kapsamın daraltılmasının hukuka aykırı olduğunu;**

1.5. Bu çerçevede, anılan Senato Kararı doğrultusunda yapılacak başvuruların, AÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin sadece “*Kayıt silme*” başlıklı 45'inci maddesinde belirtilen kişilerle sınırlandırılmasının hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığını; nitekim 2016 tarihli Yönetmeliğin bütünü incelendiğinde, “*kayıt silme*” veya “*ilişik kesme*” işleminin sadece 45 inci maddede ele alınmadığının görülebileceğini; ilişik kesme ile ilgili düzenlemelerin 45 inci maddenin yanında, 22, 24, 26, 27 ve 28 inci maddelerde de yer aldığını; eski Yönetmelikte tek maddede düzenlenen bu hususun yeni Yönetmelikte altı ayrı maddede düzenlendiğini; buna ilaveten, “*kayıt silme*”, “*ilişik kesme*” veya “*atılma*” kavramlarının aslında aynı fiili ifade ettiğini; zaten Yönetmelikte söz konusu kavramlara yönelik açık/net bir tanımlamaya da gidilmediğini; bu nedenle Senato Kararında, aynı sonuca yol açan benzer gerekçelerin bir kısmının (45 inci maddenin birinci fıkrasının) af kapsamına dâhil edilirken, diğer kısmının (24 üncü maddenin beşinci fıkrasının) dışarıda bırakılmasının hukuki gerekçesinin olamayacağını; her ne kadar Senato Kararında 45 inci madde zikredilse de, başvuruların sadece bu maddeye münhasır kılınmasının mantıklı bir izahının da bulunmadığını; **zaten 45 inci maddenin birinci fıkrasındaki gerekçeler ile 24 üncü maddedeki gerekçenin arasında bir fark da bulunmadığını; her iki durumda da “başarısızlık”ın ilişik kesmeye/kayıt silmeye gerekçe yapıldığını; bu nedenle bir maddenin kapsam içinde, diğerinin dışarıda tutulmasının mantıklı bir izahı bulunmadığı gibi, bu durumun eşitlik ilkesine de aykırı olduğunu;** buna ilaveten, söz konusu Senato Kararı incelendiğinde, kısıtlama düşüncesinin sadece “*Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanlar*” ile ilgili olduğunun görülebileceğini; zaten bu yüzden bu hususun ilk kararda yokken, ikinci karara eklendiğini; dolayısıyla **Senato Kararında kapsam dışı olan husus açıkça ifade edildiğine göre, diğer hususların kapsam içinde değerlendirilmesi gerektiğini; aksine yapılacak işlemin ise hem keyfi hem de belirtildiği üzere eşitlik ilkesine aykırı olacağını;**

1.6. Buna ek olarak; kendisinin 2013 tarihli eski Yönetmeliğin yürürlükte olduğu zaman doktora programına başladığı düşünülürse, eğitim hakkını kısıtlayan, engelleyen ve aleyhe olan 2016 tarihli yeni Yönetmeliğin kendisi hakkında uygulanmasının da hukuka aykırı olduğunu;

1.7. Yukarıda ifade edilenler dikkate alındığında; sonuç olarak, yapılan işlemin T.C. Anayasası'nın “*Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi*” başlıklı 42'nci maddesinde yer alan “*Kimse,*

eğitim ve öğrenim hakkında yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir...” hükmü ile çelişmekte olduğunu; nitekim eğitim hakkının Yönetmelik ve Senato Kararı gibi idari işlemler ile kısıtlanmakta olduğunu; ayrıca Anayasa’nın 10 uncu maddesinde belirtilen *“kanun önünde eşitlik”* ilkesinin ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne (AİHS) Ek 1 No’lu Protokol’ün 2 nci maddesinde yer alan *“Hiç kimse eğitim hakkında yoksun bırakılamaz.”* hükmünün ihlalinin söz konusu olduğunu; ilaveten, yapılan işlemin Anayasa Mahkemesi kararlarında üzerinde durulan *“hukuk devleti”, “hukuk güvenliği”, “belirlilik”, “istikrar”, “öngörülebilirlik”* ve *“haklı beklenti”* ilkelerine de aykırı olduğunu;

ileri sürerek, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 05/12/2018 tarihli ve ... sayılı ret kararının iptalini ve doktora programına kaldığı yerden devam etmek üzere öğrenci kaydının yeniden açılmasını **talep etmiştir.**

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün bilâ tarihli ve ... sayılı cevabi yazısı ekinde Sosyal Bilimler Enstitüsü’nün 11/03/2019 tarihli cevabı iletilmiş olup; anılan Enstitünün cevabında özetle:

2.1. Sosyal Bilimler Enstitüsü ve 10/09/2015 tarihinde kayıt yaptıran’ın 2017-2018 Öğretim Yılı Güz Yarıyılında (05/12/2017 tarihinde) doktora yeterlilik yazılı sınavına girdiği, bu sınavda başarısız olduğu;

2.2. 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin *“Yeterlilik sınavı”* başlıklı 24 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan *“Yeterlilik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişđi kesilir.”* hükmü gereğince, ilgilinin 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında (25/05/2018 tarihinde) doktora yeterlilik sınavına yeniden girdiği, bu sınavda da *(ikinci kez)* başarısız olduğu; Enstitü Yönetim Kurulu’nun 30/05/2018 tarihli ve ... sayılı kararı ile de doktora programındaki öğrencilik kaydının Yönetmelik gereği silindiği,

2.3. Ankara Üniversitesi Senatosu’nun 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı kararında *“Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin “Kayıt Silme” başlıklı 45 inci maddesi hükümleri gereğince, ilişikleri kesilen/kesilme aşamasına gelen öğrencilerin, yeterli duyuruların yapılmaması ve Üniversite kaynakları kullanılarak verilen eğitimin değerlendirilmesindeki kamu yararı esas alınarak, ilgili Enstitülerin web sayfalarından duyurusu yapılmak suretiyle, Enstitü Müdürlüklerine dilekçe ile başvuruda bulunmaları hâlinde, kayıt yaptırmadıkları tüm dönemler için tahakkuk eden öğrenim ücretlerinin/katkı paylarının ödenmesi koşuluyla kayıtlarının yapılmasına ancak aynı maddenin 2 nci fıkrasında yer alan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanların ise bu kapsamda değerlendirilmemesine oy birliği ile karar verildi.”* ifadelerine yer verildiği; bu Kararın ilgili

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Yönetmeliğin 45'inci maddesi kapsamında kaydı silinenleri kapsamaması nedeniyle de ilgilinin 26/11/2018 tarihli dilekçesiyle talep etmiş olduğu söz konusu düzenlemeden yararlandırılma yönündeki talebinin Enstitü Yönetim Kurulu'nun 05/12/2018 tarihli ve ... sayılı kararı ile reddedildiği;

belirtmiştir.

3) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen E.23137 sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle:

3.1. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 44 üncü maddesinin (c) fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin "Süre" başlıklı 17'nci maddesinde; "*(1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. (2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya yükseköğretim kurumunun öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. (3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrafta belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir...*" hükümlerinin yer aldığı;

3.2. Ayrıca, bazı yükseköğretim kurumlarının anılan Yönetmeliğin uygulanmasında tereddüt ettikleri hususlara ilişkin gönderdikleri yazıların, 08/06/2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nda incelendiği ve 2547 sayılı Kanun'un 7 inci maddesi ile 44 üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca, tereddüt edilen hususlara ilişkin olarak; "*a. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Geçici Madde 1 ile halen lisansüstü programlarda öğrenci olanlar için daha önce aldıkları süreler dikkate alınmadan yönetmelikte belirlenen azami süre yeniden başlamış olup, yönetmeliğin 20 Nisan 2016 tarihinde yayınlandığı ve 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminin ortasına gelindiği dikkate alınarak, öğrenciler için yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016- 2017 güz yarıyılı'nın esas alınması, b. Azami sürenin yeniden başladığı dikkate alınarak, öğrencilerin ders, yeterlilik, tez vb. hususlarda daha önceki başarısız oldukları sayı dikkate alınmadan yönetmelikte yer alan hakların öğrencilere verilmesi gerektiği ve ilişkilerinin kesilemeyeceği, c. Halen lisansüstü programa kayıtlı olan ve öğrenciler için AKTS kredileri, dersler vb. hususlarda söz konusu yönetmelik ile yapılan değişikliklerin üniversitelerin ilgili kurulları tarafından değerlendirilmesi, d. Lisansüstü eğitim programlarının açılması, programların yürütülmesine ilişkin asgari koşullar vb. hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmekte olduğundan ve akademik programlardaki niteliğin vb. hususların artırılması amacıyla değişiklikler yapıldığından, söz konusu yönetmelikte yer almamış olup, 21 Ocak 2015 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında karara bağlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair*

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

İlkelerin halen geçerli olduğu hususlarında açıklamaların yapılması” hususlarının uygun bulunarak, söz konusu kararın resmi bir yazı ile yükseköğretim kurumlarına duyurulduğu;

3.3. 18/05/2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun’un 15 inci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na Geçici 78 inci maddenin eklendiğini ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme amacıyla 31/05/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında konunun incelenerek, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, yükseköğretim kurumlarından 18 Mayıs 2018 tarihinden önce ilişkisi kesilen öğrencilerin ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde başvuruda bulunmaları halinde, anılan Kanununun 44 üncü maddesinde yer alan esaslara göre, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilmesine, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun Geçici 78 inci maddesinde öngörülen başvuru süresi içinde mücbir sebeplerle başvuramayanların mücbir sebebin ortadan kalktığı tarihten itibaren bir ay içinde, sağlık nedenleri ile başvurmayanların ise buna ilişkin heyet raporunu 18/10/2018 tarihi mesai bitimine kadar ibraz etmeleri halinde bu Kanundan yararlanabileceğine ve bu usul ve esasların uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunların ivedilikle çözülebilmesi için Yürütme Kuruluna yetki verilmesine karar verildiği;

3.4. Kurumumuzun iletildiği sorulara cevaben ise, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri uyarınca ilişkisi kesilen tüm öğrencilerin 7143 Sayılı Kanun’dan yararlanma haklarının bulunduğu; öte yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun Geçici 78’inci maddesi ile yapılan “af” düzenlemesi kapsamında yükseköğretim kurumları tarafından alınacak müracaatların belli bir süresinin olduğu; bu sürenin ise 18/09/2018 tarihinde olduğu; bir üniversite senatosunun bu tarihten sonra kendi öğrencileri için ayrıca bir “af” düzenlemesine gitmesinin ise hukuken mümkün olmadığı; ayrıca, kanuni düzenleme olmaksızın “af” yönünde idari bir karar alınmasının, üniversite senatolarının yetkisi dâhilinde olmadığı; 2015 yılında doktora programına başlayan ve söz konusu programa başladığı sırada yürürlükte olan 2013 tarihli Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’ne tabi olan bir kişinin, 2013 tarihli Yönetmelikte yer almayan bir hüküm nedeniyle doktora programından ilişkisinin kesilmesinin hukuki güvenlik ilkesine aykırı olduğu yönündeki iddiasının ise haklılık içermediği; 2015 yılında doktora programı eğitimine başlayan ilgilinin mevcut mevzuat hükümlerine göre eğitim alması gerektiği (doktora programından ilişkisinin kesilmesinin, kendisi bu programa başladıktan sonra değişen Yönetmelik hükümlerine göre yapılması gerektiği);

açıklanmıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

4.1. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

4.2. “Yükseköğretim kurumları” başlıklı 130 uncu maddesinde; “... Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir...”

4.3. “Yükseköğretim üst kuruluşları” başlıklı 131 inci maddesinde; “Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek, bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur... Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.”

5) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinde; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir...”

6) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun;

6.1. “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.”

6.2. “Yükseköğretim Kurulunun görevleri” başlıklı 7 nci maddesinde; “Yükseköğretim Kurulunun görevleri; a) Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını

gözetim ve denetim altında bulundurmak, b) Yükseköğretim kurumları arasında bu Kanunda belirlenen amaç, ilke ve hedefler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli, ahenkli ve geliştirici işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, ...e) Yükseköğretim kurumlarında eğitim - öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleriyle ve yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları Üniversitelerarası Kurulun da görüşlerini alarak tespit etmek, ... ı) Yükseköğretim kurumlarında ve bu kurumlara girişte imkân ve fırsat eşitliği sağlayacak önlemleri almak, ... r) Bu Kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.”

6.3. “Senato” başlıklı 14 üncü maddesinde; “... b. Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Üniversitenin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak, (2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek, (3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak, (4) Üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak, (5) Bir sınava bağlı olmayan fahri akademik ünvanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki önerilerini karara bağlamak, (6) Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak, (7) Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek, (8) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.”

6.4. “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44 üncü maddesinde; “a. Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; önlisans, lisans, yüksek lisans veya doktora diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, öğretim faaliyetlerinin üç dönemi aşmamak üzere yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği; her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracağı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı; hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği; kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal

veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar. Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir. c. (Değişik: 19/11/2014-6569/28 md.) Öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programlarını azami dört yıl, öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami yedi yıl, öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarını azami sekiz yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami dokuz yıl içinde tamamlamak zorundadırlar. Hazırlık eğitim süresi azami iki yıldır. Azami süreler içinde katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilmez. Ancak üniversite yetkili kurullarının kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilebilir. Yatay geçiş ve çift ana dal eğitiminin usul ve esasları ile azami öğrenim süreleri, lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

6.5. Geçici 78 inci maddesinde; “Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler...”

7) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin;

7.1. “Amaç ve kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde, “(1) Bu Yönetmelik yükseköğretim kurumlarında yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretimi düzenler.”

7.2. “Genel esaslar” başlıklı 15 inci maddesinde; “(1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır. (2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS’den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur...”

7.3. “Süre” başlıklı 17 nci maddesinde; “(1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. (2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya yükseköğretim kurumunun öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. (3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. (4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.”

7.4. “Yeterlik sınavı” başlıklı 19 uncu maddesinde; “(1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. (2) Öğrencinin yeterlik sınavına ne zaman gireceği senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir. Ancak yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. (3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. (4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında yükseköğretim kurumunun yönetmeliklerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. (5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir. (6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır. (7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile

tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçme şartları senato tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.”

7.5. “Programlar, sınavlar ve değerlendirme” başlıklı 34 üncü maddesinde; *“(1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları üniversite senatoları tarafından kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır. (2) Bir yarıyıl da hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir... (4) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslar senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir... (7) Yükseköğretim kurumlarınca, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları belirlenebilir...”*

7.6 “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici 1 inci maddesinde; *“(1) Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.”*

8) 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin;

8.1. “Süre” başlıklı 22 nci maddesinde; *“(1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. (2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. (3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.”*

8.2. “Yeterlik sınavı” başlıklı 24 üncü maddesinde; *“(1) Yeterlik sınavı, zorunlu ve seçmeli derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. (2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Geçerli bir mazereti olmaksızın yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır... (4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yeterlik sözlü sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının*

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

hesaplanmasında 41 inci maddeye göre işlem yapılır. Sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. (5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldan itibaren tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.”

8.3. “Kayıt silme” başlıklı 45 inci maddesinde; “(1) Enstitü yönetim kurulu kararıyla; a) İkinci ve daha sonraki herhangi bir yarıyıl sonunda genel akademik başarı not ortalaması 2,00’den az olan öğrencilerin, b) Yüksek lisans veya doktora tez çalışması ile ilgili uzmanlık alan dersinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız (BŞZ) notu alan öğrencilerin, c) (Değişik:RG-24/4/201730047) Senato tarafından belirlenen esaslara göre haklı ve geçerli bir nedeni olmadan aynı programda kayıt yenileme işlemini art arda iki dönem yerine getirmeyen öğrencilerin, ç) Yüksek lisans diploması ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde beşinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen ya da lisans derecesi ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen doktora öğrencilerinin kaydı silinir. (2) Öğrencilerin, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olmaları durumunda ilgili birim yönetim kurulu kararıyla ilişkileri kesilir. (3) Öğrencilerin enstitü ile ilişkilerinin kesilmesi kendi istemleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrenciler enstitüye yazılı olarak şahsen başvurmak zorundadırlar. İlişik kesme sürecinde öğrenciler ilgili birimlerden alacakları ilişik kesme belgelerini enstitüye sunmak zorundadırlar.”

8.4. “Yürürlükten kaldırılan yönetmelik” başlıklı 56 ncı maddesinde; “12/9/2013 tarihli ve 28763 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.”

8.5. “Geçiş hükümleri” başlıklı 1 inci maddesinde; “Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulanması ve belirlenmiş süreler 2016-2017 eğitim-öğretim güz yarıyılından itibaren başlar.”

9) Ankara Üniversitesi’nin 01/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararında; “Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin “Kayıt Silme” başlıklı 45 inci maddesi hükümleri gereğince ilişkileri kesilen/kesilme aşamasına gelen öğrencilerin, yeterli duyuruların yapılmaması ve Üniversite kaynakları kullanılarak verilen eğitimin değerlendirilmesindeki kamu yararı esas alınarak, ilgili Enstitülerin web sayfalarından duyurusu yapılmak suretiyle, Enstitü Müdürlüklerine dilekçe ile başvuruda bulunmaları hâlinde, kayıt yaptırmadıkları tüm dönemler için tahakkuk eden öğrenim ücretlerinin/katkı paylarının ödenmesi koşuluyla kayıtlarının yapılmasına oybirliği ile karar verildi.”

10) Ankara Üniversitesi’nin 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararında; “Üniversite Senatosunun 01/10/2018 tarihli toplantısında alınan ... sayılı “kayıt silme” ile ilgili kararın aşağıda gösterildiği şekilde revize edilmesine oybirliği ile karar verildi. “Ankara Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin "Kayıt Silme" başlıklı 45 inci maddesi hükümleri gereğince ilişkileri kesilen/kesilme aşamasına gelen öğrencilerin, yeterli duyuruların yapılmaması ve Üniversite kaynakları kullanılarak verilen eğitimin değerlendirilmesindeki kamu yararı esas alınarak, ilgili Enstitülerin web sayfalarından duyurusu yapılmak suretiyle, Enstitü Müdürlüklerine dilekçe ile başvuruda bulunmaları hâlinde, kayıt yaptırmadıkları tüm dönemler için tahakkuk eden öğrenim ücretlerinin/katkı paylarının ödenmesi koşuluyla kayıtlarının yapılmasına ancak aynı maddenin 2 nci fıkrasında yer alan Yükseköğretim Kurumlan Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanların ise bu kapsamda değerlendirilmemesine oy birliği ile karar verildi."

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

11) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuranın söz konusu Senato Kararından yararlandırılması talebinin reddi, anılan Senato Kararı hakkında ise gereken incelemenin yapılması hususunda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne tavsiyede bulunulması yönünde Kısmen Tavsiye Kısmen Ret karar önerisi Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12) Başvuran yukarıda 1 numaralı paragrafta yer verildiği üzere özetle; Ankara Üniversitesi'nde doktora programı öğrencisi iken, 02/05/2018 tarihinde ikinci defa girdiği yeterlik sınavının sözlü aşamasında başarısız olması nedeniyle, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 30/05/2018 tarihli kararı ile 2016 tarihli AÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin "Yeterlik sınavı"nı düzenleyen 24'üncü maddesinin beşinci fıkrası gerekçe gösterilerek, Üniversiteden ilişkisinin kesildiğini (diğer ifadeyle öğrencilik kaydının silindiğini); diğer yandan, Üniversitenin kurumsal internet sayfasında, "*ilişkileri kesilen öğrencilerin başvurmaları halinde kayıtlarının yeniden açılacağı*" hususunu düzenleyen 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararını görünce, söz konusu Karar kapsamında öğrencilik kaydının yeniden açılması için yazılı talepte bulunduğunu; fakat Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun "*Senato tarafından alınan Kararın AÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin sadece "Kayıt silme" başlıklı 45'inci maddesinde belirtilen kişileri kapsadığını, kendisinin ise 24'üncü maddenin beşinci fıkrası kapsamında programdan ilişkisinin kesildiğini*" belirterek, bu talebini reddettiğini; bu kararın 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Geçici 78'inci maddesi ile getirilen ve "af" olarak bilinen düzenlemenin ruhuna ve lafzına aykırı olduğunu; nitekim ilgili Kanun hükmünün "*terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenleri*" kapsadığını; bu nedenle Senato Kararı doğrultusunda yapılacak başvuruların, AÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

sadece “Kayıt silme” başlıklı 45’inci maddesinde belirtilen kişilerle sınırlandırılmasının (diğer ifadeyle, bu madde kapsamında ilişiği kesilenlere münhasır kılınmasının), Af Kanunu olarak bilinen düzenlemeye, Anayasada belirtilen eşitlik ilkesine ve hakkaniyete aykırı olduğunu; ayrıca söz konusu Senato Kararının içeriğinin mantıklı bir izahının da bulunmadığını; nitekim 2016 tarihli Yönetmeliđin bütünü değerlendirildiğinde, “kayıt silme” veya “ilişik kesme” işleminin sadece 45’inci maddede ele alınmadığının görülebileceğini; ayrıca “kayıt silme”, “ilişik kesme” veya “atılma” kavramlarının aslında aynı fiile karşılık geldiğini; zaten Yönetmelikte söz konusu kavramlara yönelik açık/net bir tanımlamaya da gidilmediğini; ayrıca 45’inci maddedeki gerekçeler ile 24’üncü maddenin beşinci fıkrasındaki gerekçenin arasında bir fark da bulunmadığını; her iki durumda da “başarısızlık” nedeniyle Üniversiteden ilişiğin kesilmesinin söz konusu olduğunu; bu nedenle, Senato Kararında aynı sonuca yol ačan benzer gerekçelerin bir kısmının (45’inci maddenin birinci fıkrasının) af kapsamına dâhil edilirken, diğer kısmının (24’üncü maddenin beşinci fıkrasının) bu düzenlemenin dışında bırakılmasının hukuki gerekçesinin ve mantıklı bir izahının olamayacağını; buna ilaveten, söz konusu Senato Kararı incelendiğinde, kısıtlama düşüncesinin sadece “Yükseköđretim Kurumları Öđrenci Disiplin Yönetmeliđi hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanlar” ile ilgili olduğunun görülebileceğini; zaten bu yüzden bu hususun ilk Kararda yokken, ikinci Karara eklendiğini; dolayısıyla Senato Kararında kapsam dışı olan husus açıkça ifade edildiğine göre, diğer hususların kapsam içinde değerlendirilmesi gerektiğini; aksine yapılacak işlemin ise hem keyfi hem de belirtildiği üzere eşitlik ilkesine ve hakkaniyete aykırı olacağını **iddia ederek**, öğrencilik kaydının yeniden açılmasını **talep etmiştir**.

13) şikâyete konu Ankara Üniversitesi’nin Sosyal Bilimler Enstitüsü ise; doktora programına 10/09/2015 tarihinde kayıt yaptıran başvuranın, 05/12/2017 ve 24/05/2018 tarihlerinde olmak üzere iki kere doktora yeterlilik sınavına girdiğini, fakat her ikisinde de başarısız olduğunu; bunun üzerine 2016 tarihli Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin “Yeterlilik sınavı” başlıklı 24’üncü maddesinin beşinci fıkrası gereğince Üniversite ile ilişiğinin kesildiğini/öğrencilik kaydının silindiğini; başvuranın yararlanmak istediği Senato Kararının ise ilgili Yönetmeliğin 45’inci maddesi kapsamında kaydı silinenleri kapsadığını; bu nedenle de adı geçenin Senato Kararı çerçevesinde yeniden öğrencilik kaydının açılması yönündeki talebinin reddedildiğini Kurumumuza bildirmiş; **başvuranın bir üst paragrafta yer alan iddialarına ilişkin olarak ise Kurumumuza ilave bir açıklamada bulunmamıştır**.

14) Başvuranın; anılan Senato Kararının hukuka aykırılığını ileri sürerken sunmuş olduğu ilk iddiası, anılan Senato Kararının, “Af Kanunu” olarak bilinen 2547 sayılı Kanunun Geçici 78 inci maddesi içeriği ile uyumlu olmadığı hususundadır. Anılan Kanun hükmü, 18/05/2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren 7143 sayılı Kanun’un 15’inci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na eklenmiş olup söz konusu madde hükmüne göre, Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden (söz konusu maddede belirtilmiş istisna hariç olmak üzere) bu madde hükmünün yürürlüğe girdiği tarihe kadar (18/05/2018) ilişiği kesilmiş olanlar, yürürlük tarihinden itibaren dört ay içinde başvuru yapmaları halinde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabileceklerdir.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

15) Ankara Üniversitesi Senato Kararlarının, “af kanunu” olarak anılan düzenlemeden yararlanılabilecek olan son tarih olan 18/09/2019 tarihinden sonra (ilk olarak 01/10/2018 tarihinde, ikinci olarak düzeltme ile birlikte 22/10/2018 tarihinde) alındığı görülmüştür. Üstelik Geçici 78 inci maddede; terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç tutulmak suretiyle, kendi istekleri ile ilişkisi kesilenler de dahil olmak üzere ilişik kesme nedenleri arasında bir ayrıma gidilmemişken, incelemeye konu Senato Kararında “...yeterli duyuruların yapılmaması ve Üniversite kaynakları kullanılarak verilen eğitimin değerlendirilmesindeki kamu yararı esas alınarak...” ifadelerine yer verilerek yalnızca Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 45 inci maddesi kapsamında kaydı silinenlerin kapsama alındığı görülmüştür. **Dolayısıyla, anılan Senato Kararı ile 2547 sayılı Kanunun Geçici 78 inci maddesinin birbirinden farklı düzenlemeler olduğu, başka bir ifade ile, Senato Kararının Geçici 78 inci madde kapsamında alınan bir karar olmadığı değerlendirilmiştir.**

16) Bu halde değerlendirilmesi gerekli husus; başvuranın ikinci iddiası olan, Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 22, 24, 26, 27 ve 28 inci maddelerinde yer alan düzenlemeler gereğince ilişkisi kesilen/kaydı silinen öğrencilerin Senato Kararı kapsamına alınmamasında hukuka aykırılık bulunup bulunmadığı hususudur. 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararında yeniden kayıt yaptırma hakkının, AÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin sadece “Kayıt silme” başlıklı 45'inci maddesinde belirtilen kişilerle (aynı maddenin 2 nci fıkrasında yer alan Yükseköğretim Kurumlan Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanlar hariç tutularak) sınırlandırılmış olmasının gerekçesine söz konusu Senato Kararında yer verilmediği görülmüş, bu hakkın neden yalnızca 45 inci madde kapsamında olanlara hasredildiği hususu 19/09/2019 tarihli bilgi ve belge talep yazımızla sorulmuşsa da Ankara Üniversitesi tarafından konuya ilişkin bir cevap alınamamıştır. Bu nedenle, mezkûr Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği ile 2547 sayılı Kanun ve alt düzenleyici işlemlerin incelenmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

17) Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği incelendiğinde; “ilişik kesme” ve “kayıt silme” hukuki sonuçlarının hangi fiillere hasredildiğinin açıkça belirtildiği, başvuranın ileri sürmüş olduğu maddelerin tamamında, ilgili şartın yerine getirilmemesi halinde öğrencinin “ilişik kesileceği” düzenlenirken, yalnızca 45 inci maddede “kayıt silineceği” yönünde bir ifadenin kullanıldığı görülmüştür. Bu halde, “ilişik kesilen” ve “kayıt silinen” öğrencilerin farklı hukuki statüde oldukları değerlendirilmiş, dolayısıyla, anılan Senato Kararıyla “eşitlik ilkesi”ne aykırı bir durum yaratılmadığı anlaşılmıştır.

18) Ancak bu durumda, Senato tarafından kullanılan takdirin neden yalnızca kaydı silinenler lehine olduğu, anılan diğer maddeler kapsamında ilişkisi kesilenler lehine de böyle bir düzenleme yapıp yapılamayacağı sorunu ortaya çıkacaktır. Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 22, 24, 26, 27 ve 28 inci maddelerinde yer alan ve “ilişik kesme” hukuki sonucuna bağlanan nedenler incelendiğinde, aynı nedenlerin 20/04/2016 tarihli

ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde de ilişik kesme nedeni olarak kabul edildiği görülmüştür. 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde yer alan “...kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; ...; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, **Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir...**” hükmü karşısında, Ankara Üniversitesi Senatosu tarafından 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine aykırı bir karar alınmayacağı açık olup, Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 22, 24, 26, 27 ve 28 inci maddeleri kapsamında ilişik kesilen öğrencilerin uyuşmazlık konusu Senato Kararı kapsamına alınmamasında “hukuk devleti”, “hukuk güvenliği”, “belirlilik”, “istikrar”, “öngörülebilirlik” ve “haklı beklenti” ilkelerine aykırılığa rastlanmamıştır. Üstelik Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen cevabi yazıda yer alan ve yukarıda 3.4. numaralı paragrafta yer alan değerlendirmelere iştirak edilerek, Ankara Üniversitesi Senatosu tarafından, “af niteliğinde” bir karar alınmaması gerektiği kanaatine varılmıştır.

19) Son olarak başvuranın ilişik kesilmesine dayanak gösterilen 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin, başvuranın 2013 yılında kayıt yaptırdığından bahisle kendisine uygulanmayacağına ilişkin iddiası hakkında ise; anılan Yönetmeliğin “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici 1 inci maddesinde Yönetmelikle getirilen hükümlerin uygulanmasına 2016-2017 eğitim-öğretim güz yarıyılından itibaren başlanacağına açıkça belirtildiği, anılan tarihten önce kayıt yaptıran öğrencilerin söz konusu Yönetmelikten muaf tutulduğuna ilişkin bir hükmün de bulunmadığı görülerek, başvuranın iddiasına iştirak edilememiştir.

20) Yukarıda açıklanan gerekçelerle; başvuranın 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin 24 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmü uyarınca 30/05/2018 tarihinde Üniversiteden ilişik kesilmesinde bir ihtilaf bulunmamakla, başvuranın 2547 sayılı Kanunun Geçici 78 maddesi ile Ankara Üniversitesinin 22/10/2018 tarihli ve ... sayılı Senato Kararı kapsamında olmadığı, dolayısıyla anılan Senato Kararından yararlanmak için yapmış olduğu başvurusunun Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 05/12/2018 tarihli ve ... sayılı kararı ile reddedilmesinde de hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

21) İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “*İyi yönetim ilkeleri*” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiş olup; bu

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

çerçeve, **Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın**, Kurumumuzun bilgi/belge talep yazısına zamanında ve gerekçeli olarak cevap vererek, “*şeffaflık*” ve “*kararların gerekçeli olması*” ilkelerine **uygun davrandığı anlaşılmıştır**. Diğer yandan, **aynı durumun Ankara Üniversitesi için geçerli olmadığı**; ilgili Üniversite Rektörlüğü'nün bilgi/belge talep yazımız hakkında, ilgili tüm birimlerinden gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri temin ettikten sonra Kurumumuza cevap vermek yerine, yazımızı Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne göndermekle ve ilgili Enstitüden aldığı yazıyı da bilâ tarihli bir üst yazı ekinde Kurumumuza iletmekle yetindiği; Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün cevabi yazısında ise, bilgi/belge talep yazımızda maddeler halinde yer alan sorulara cevap verilmediği, onun yerine başvuru dosyasında zaten yer alan bilgilerin tekrar edildiği görülmüş olup; **ilgili idarenin bundan böyle bu hususlarda da gerekli özeni göstereceğine duyulan güven tamdır**.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

22) 6328 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliği tarihinden itibaren (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, ilgili idarenin işlemine karşı Ankara İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun **REDDİNE**;

Bu kararın **BAŞVURANA, ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE ve bilgileri için YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi